

Štev.	Občina	Posestnik	Pogorel	Bilza- varova- van za	dobil odško- dovanja
41—51 42—50	Fongeroi	Bauman, Be- rančič, Čelan, Damjan, Gori- čan, Haložan, Hergar, Horvat, dva Kmetiča, Napast	30. okt. 1876	11640	10553
52.	"	Kink	"	1500	723
53.	"	Faleš	"	800	150

V. Temu pregledu, v kojega nisem nikogar iz „gospodskega“ stanu vmestil, moram dodati nekoliko opomb, iz kojih bo se na tanko razvidelo, gder se imajo iskati vzroki, če zavarovalnica oškodovanemu zavarovanu vrednosti popolnoma ne izplača. Štev. 4. Ko je ta k zavarovalnici pristopil, imel je lesene stene, kasneje pa je teiste odstranil in si podzidal, te preinačbe pa zavarovalnici ni naznanil, kakor bi po § 24. imel storiti. Zavarovane lesene stene mu tedaj niso mogle pogoreti, ker jih ni več bilo. Da pa nikdor ni dolžen povračevati škode, gder je ni bilo, to vendar vsak lahko razvidi. Kaj takega zahtevati bi skoro tako bilo, kakor če bi Juri šel k sosedu Petru in mu rekel: tvoje svinje so dnes na moji prahi rovale, zatoraj mi moraš platiti tikve, ktere sem lani na onoj njivi imel. Kaj takega zahtevati bi se morebiti še kakemu „piteldohtarju“ preveč zdelo, dasi inace kosmata vest teh prostovoljnih, sitnih advokatskih mešetarjev prismojene in svojoglavne ljudi zavolj ljubega „tringleta“ na slepo pravdanje kaj rada nagovarja. Štev. 10. Za 1200 gold. zavarovani hram po spoznanju zvedencev ni bil več vreden, kakor 868 gold. zatorej se mu tudi ni več odrajtalo, kakor 868 fl. in dobil je tedaj toliko manje, za kolikor si je hram previsoko zavaroval. Štev. 38. Tega najmanje 80 let stare lesenjače niso bile več vredne, pa jih tudi mnogo let ni imel na višje zavarovanih, kakor za 1000 fl. in še le komaj 4 mesece pred požarom zavaroval si je nje za 1500 fl. Od onega časa pa, ko si je zavarovanje povišal, je 2krat zaporedoma pri njem počelo goreti; ali sosedi so vselej ogenj zadušili, in še le 3krat so prepozno pribežali. Štev. 39. Ta ni pogorel, ampak imel nekaj malega škode, ko so mu soseda Klepa gasili in bil s tem, kar je dobil, poprek zadovoljen. Štev. 52. Zgorelo mu je za 1146 fl. vrednosti. Premije pa je imel samo polovico plačane, zatorej mu je šla tudi samo polovica odškodovanja namreč 573 fl. Prosil je in zavarovalnica še mu 150 fl. navrh podarila in tako je dobil vsega 723 fl. Štev. 53. Ta ni imel krajcarja premije plačane, zatorej tudi po § 21. ni imel nikake pravice na odškodovanje, no zavarovalnica se je usmilila in darovala mu je 150 fl. Bi li kaj takega koja druga zavarovalnica storila, razve če se je po svojih pravilih na to obvezala? Za tako zvano „Viktorijo“ ste menda čuli. Mo-

tarski Domajuko, ki je 22. aug. t. l. pogorel in premijo celo po redu plačeval, še pré zdaj ni krajcarja dobil in težko da bo kaj. Cvenčanom Rusu in Tolu, ki sta pa 2 dni pozneje pogorela in pri vzajemnoj zavarovana bila, poslala je vzajemna že 15. sept. denarje in še bi prej, ko bi dovoljenje ljutomerske hranilnice prej v Gradec prišlo. Naj še povem, da je Rus bil zavarovan za 140 fl. in dobil 136 fl. 11 kr. Tola je pa dobil 520 fl. 8 kr. zavarovan pa je bil za 600 fl. Onim ki so pri „Viktoriji“ zavarovani, naj bo rečeno ka se je „Viktorija“ zrušila ali kakor se pravi „konkurs napovedala“. Kaj takega se pri medsebnih ali vzajemnih nikdar ne zgodi in tudi ne more zgoditi. Na srečo v gornjeradgorskem okraju ni mnogo pri Viktoriji zavarovanih, namreč razve Matekoviča v Murskem vrhu še orebovski Škerlec in Mlinarič in 10 ali 20 Motarcev in Hraščencev. Toti si naj le za časa boljšemu gospodarju in čuvarju priporočijo, ali v Orehovcih ga brz čas ne bodo našli. Če pa res mislite, da vas tam odrešenje od vsega zlega čaka — pa se naj pes obesi. Ove opombe jasno govorijo, česar se zavarovane mora držati, ako hoče, da mu se po požaru zavarovana vrednost popolnem izplača. Vsak si tedaj zapomni sledeče: 1. Verno si zmeri, prececi, popiši poslopja, koja si zavaruješ; kajti ako se po požaru komisijon osvedoči, da si postavim: oddaljenost od sosedovih poslopj ali dolgot ali širino svojih odškodovanih reči in njih kakošnost krivo ali naopačno napovedal, bo tvoja škoda. 2. Ako želiš vsled nesreče dobiti izdatno pomoč, ne gledaj na par gold. in ne zavaruj se prenizko, če pa se previsoko zavaruješ, zapstoj preveč plačuješ. 3. Ako si pri zavarovanem poslopju kaj preinačil, naznani to za časa dotičnemu zavarovalnemu zastopniku! 4. Plačuj premije popolnoma in prej, kakor pogoriš. Kdor se teh zavarovalničnih zapoved verno drži, temu se ni treba bati, da bi mu vzajemna gračka po požaru kaj „doltergala“.

(Konec prihodnjih.)

Podružnica bčelarske družbe štaj. v Mariboru vabi vse prijatelje bčelic k obilnemu pristopu, da bo zamogla svojo imetno nalogo zdatniše izvrševati; pri vseh tukajšnjih lekarnicah ali apotekah nahajajo se vpisne pole ter se ondi sprejemajo novi družbeniki z družbenino vred, ki znaša pri sodelavnih družbenikih vsako leto 1 fl., pri podpirovalnih 2 fl. Ustanovnina je 10 fl. Načrt podružničin objavimo kmalu. Dr. Filip Terč
predsednik.

Sejmovi na Štajerskem. 27. dec. Orešje, Vitanje; 28. dec. Straden.

Dopisi.

Od sv. Križa pri Ljutomeru. 8. dec. imeli smo pri nas posebne goste. Imenitni „Bauernverein“ v Orehovcih nam je poslal v naše veliko veselje

svojo odlično gardo z namenom, da bi tudi nas „bindische bauern tamdol“ v rečeh podučila, ktere je modrost orehovskih „paurov“ za vedeti nam potrebne spoznala! —

To so Vam res jako smešni ljudje, ti orehovski „pauri“. Najdlji so se nekteri kričači, ki so vse svojo modrost, vse svoje znanje nabrali po časnikih: „Dorfbothe“, „Bauernstimme“ itd., nadeli so si ime „paura“ tobož mi z „pauri“ držimo, in ti bodo nas za svoje, če ne rešnike, barem za preroke imeli. Zdaj pa ajd med človeke. — Ali svet je nehvaležen in to še je posebna nesreča, da redko kedaj domačini svojega preroka posebno kaj v čisli imajo; tako je tudi s orehovskimi „pauri“; domačini in sosedje ne marajo dosti za nje. Ti možje pa hočejo vendar kaj opraviti, in zato brž kakor kako žlobodro v Orehoveih skuhajo, hajd ž njo k sv. Križu, da jo razdelijo, kakor da bi mi njihovih neumnosti ravno lačni bili! Tako so pribežali enkrat s svojo „Feuerversicherungo“, o kterej ravno sedaj „Slov. Gosp.“ prav dobro piše. 8. dec. prišli so pa nam poslanca za deželni zbor priporočevati, kakor da mi tega še vedeli nebi, ali da brez njih opraviti nebi mogli. Priropotali so: orehovski Vračko, predsednik „Bauernvereina“, Vaupotič iz Rihtarovec, Kolar iz Hrastja, ž njimi prišla sta tudi g. Hempel in g. Stopper iz Radgone, in namesto natlačene hiše poslušalcev, najdlji so: Nemca starejega iz Kamenščaka in Pušenjaka iz Cezanjevec, potem pa še enega moža iz ormuškega okraja, kteri njim pa ni kaj prijetnega lica kazal in zdaj so sklenoli: „g. Špirka iz Negove smo sicer doma za kandidata postavili, ali voliti pa hočemo le navzočega g. Hempelna“. Zakaj je gospod Špirk doma ostal, prav se mu zgodi! Da pa bodo ta sklep od Mure do Drave, od Slovenskih goric do Jeruzalemskih višav, na daleko in široko, vsi veliki in mali izvedeli, naročili so, naj se prav po tibem dela in samo pri tistih, ki so ž njimi enakih misli, t. j. pri nemčurjih. Na 23. t. m., t. j. v nedeljo pred Božičem hočejo zopet k nam priti in med izvoljenimi zborovati; radovedni smo, kterege kandidata bo neki k tretjemu postavili. Do tretjega rado gre. Zdaj pa še nekaj pred sklepom. Ker večkrat v Ljutomer pridem, slišal sem tudi tam enkrat, da je tukaj bivši geometer g. Augusta v novih mapa popravljaj slovenska imena tako, kakor se v resnici izgovarjajo in pišejo. Tako je tedaj neki kraj, ki se v starej mapi „Zabakuk“ nahaja, popravil, kakor se v resnici govori „za bukovjem“. To pa je na nekem mestu tak strah pred panslavizmom naredilo, da je g. Hempel, zdaj zelež biti slovenski poslanec, cele pole toleb proti gospodu Augusti spisal. M. S. Križevčan.

Iz Škal. V 50. šte. „Slov. Gosp.“ nekdo napada našega g. učitelja, tukajšnji krajni šolski svet, srenjski zastop in načelnika šolskega sveta. Sveta dolžnost me veže razkačenih faranov željo izpolniti in dopisnika zavrtniti. Ni res, da bi bil

naš g. učitelj Bog vé od kod doma in morda našega slov. jezika nezmožen. On je popolnem zmožen jezika in izvrstna učiteljska moč. Rojen je pa na tleh slov. Štajerja. Krajni šolski svet in srenjski zastop se ni nikedar posvetoval, komu bi v najem dal imenovano posestvo, marveč mahoma ste se obe korporaciji zedinile dati ga g. učitelju, da ga nekoliko za izvanredni trud z šolsko mladino odškodni in k daljnemu napredovanju spodbudi. Gledé načelnika šolskega sveta pa rečem edino le to, da je mož popolnem na svojem mestu. Prav dobro bi bil pa g. dopisnik naredil, ko bi bil o pertenih gospodih in kanti v Škalah molčal, ker kdo vé, da ni on sam še komaj iz pertene suknje izlezil in bodi si tako ali tako: lastno skledo grditi ni lepo. Konečno pa Škalski perteni gospodi prosi g. dopisnika, da bi se blagovolil dati spoznati, da ga bodo prihodnjč zamogli za moder svet in njegovo voljo prositi, kako imajo to ali uno bodi v krajnega šolskega sveta ali srenjskih sejah sklepati, kakor tudi kako bi se dalo bogastvo, ki je pred 15 leti v Škalah bilo, nazaj priklicati!

Vinc. Dovnik,
župnik.

Iz Mozirja. Plevna se je vdala! Ta veseli glas je vzbudil v srcu vsakega odkritosrčnega Slovana veliko radost in navdušenost. In to slavno rusko zmago so iskreni rodoljubi na mnogih krajih slovesno praznovali. Tudi naša čitalnica je proslavljala ta velevažen dogodjaj s sijajno razsvetljavo zvečer 12. dec. Mnogobrojne lučice so na vseh oknih, nad kojimi je lepa slovenska zastava veselo in ponosno vihrala, sedež čitalnega društva krasno razsvitljeval. Rodoljubi so pa v čitalnici svoje sočutje in navdušenost izraževali z Živijo in Slava-klici hrabrim osvoboditeljem Jugoslovanov, borečim se za človeško čast, svobodo in pravico. Vsemogočni jim daj skoraj uživati sladke ure zlate svobode. — Naša čitalnica bode imela v nedeljo 30. dec. svoj občni zbor. Vršila se bode volitev odbora, poročilo tajnikovo, potem zabava z besedo in petjem. Vsi udi in rodoljubi se k udeležitvi naj uljudneje vabijo.

Iz Ljutomera. (Pisava nemškutarških kmetov.) Došla nam je v roko sledeča vloga neke slovenske občine na neko c. kr. okrajno glavarstvo, kateremu je menda ljubše najslabše nemško pisanje, nego dobro slovensko. „Lüblich kk. Bezirkshauptmanschaft L. Amtt Gemeinde S. Hatt Wür das Jarn 1878 Gemeinde Anlage Mielt, Acht 8 Prozente Gemeinde Aus Schus, Hatt Aus Geschlossen An 2 Dezember 1877“. Ali Vas, občinski predstojnik ni sram take pisave? Ako nemški ne znate, zakaj pa slovenski ne pišete? In ako sami ne znate, zakaj si ne vzamete šolskega dečka, ki Vam sigurno boljše in lepše zapiše? — Vina smo letos še velja koliko pridelali in tudi ni odviše zaostalo za drugimi letniki. Ali kupcev ni, denarjev pa nam je hudo treba. Bog daj skoro boljše!